

Structuuronderzoek 28

**De handel in bouwgrondstoffen
in Nederland van 2010 tot en met 2019**

Colofon

Auteur:

De heer C. van Putten, directeur NVLB

Oktober 2020

Contact gegevens NVLB

Postbus 1331

2130 EK Hoofddorp

Bijlmermeerstraat 10a

2131 HG Hoofddorp

telefoon: 023 – 540 35 35

telefax: 023 – 533 58 94

e-mail: secretariaat@nvlb.nl

internet: www.nvlb.nl en www.kennisbankbouwgrondstoffen.nl

Wilt u altijd actueel op de hoogte blijven van het laatste nieuws rondom uw sector?

We zijn namelijk ook actief op diverse sociale media kanalen met nieuws uit de bouwsector en informatie over onze diensten.

1. Inleiding

De Nederlandse Vereniging van Leveranciers van Bouwgrondstoffen "NVLB" voert jaarlijks onder haar leden een onderzoek uit naar de omvang van het verbruik, de handel en distributie van bouwgrondstoffen in Nederland. Met de resultaten van dit brancheonderzoek kunnen de leden hun eigen resultaten vergelijken met de ontwikkeling van de bouwgrondstoffenbranche.

In dit rapport wordt verslag gedaan van de resultaten van dit Structuuronderzoek over de jaren 2010 tot en met 2019. Bij dit onderzoek zijn, met een enquête onder de leden van de NVLB, cijfers verzameld over de omvang van de branche. De enquête is uitgevoerd in de periode januari tot en met mei 2020. De vragen in de enquête hebben betrekking op de verkoop en afzet van grind, gebroken grind, gebroken natuursteen, industriezand en aanvul- en ophoogzand en andere (gerecyclede en lichtgewicht) materialen.

Doel van het onderzoek

Doel is globaal inzicht te krijgen in de handel in grind, industriezand en aanverwante materialen voor de beton- en asfaltindustrie in Nederland. De enquêtevragen zijn gesplitst naar de handel binnen Nederland en vanuit Duitsland, België en andere landen. De export vanuit en de doorvoer door Nederland is niet in het onderzoek meegenomen.

Verder is gebruik gemaakt van informatie van het Betonhuis, de Vakgroep Bitumineuze Werken (VBW) van Bouwend Nederland, de Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, het CBS en het Economisch Instituut voor de Bouw.

Het geheel geeft uiteindelijk een redelijk inzicht in de structuur van de markt van bouwgrondstoffen in Nederland.

2. Marktstructuur

De actuele marktstructuur van de Nederlandse groothandel in bouwgrondstoffen, wordt gekenmerkt door de hoofdfuncties van de groothandel, zijnde inkoop, verkoop en transport. Van oudsher is de productie van bouwproducten en halffabricaten voor woning- en utiliteitsbouw en de infrastructuur de drijvende factor in deze marktstructuur.

Inkoop/herkomst

De afstemming tussen de productie van de grondstoffen en de productie van de bouwproducten en halffabricaten en de uitvoering van civieltechnische werken wordt grotendeels verzorgd door de groothandel. Daarnaast is er sprake van rechtstreekse levering tussen producent en afnemer, oftewel verkoop zonder tussenkomst van de groothandel. De inkoop vindt plaats in Nederland en landen in Noord- en West-Europa.

Verkoop/toepassing

De afnemers in de markt van de handel in bouwgrondstoffen onderscheiden zich in fabrikanten van betonmortel, betonproducten, asfaltproducten en aannemers in de grond-, wegen-, spoorwegen en waterbouw. Daarbij kent de markt nog afnemers voor overige toepassingen, zoals de metsel- en vloerenmortel, drainage, filterconstructies en dergelijke.

Transport

Ook het goederenvervoer speelt een belangrijke rol in de afstemming van het bulkvervoer van de goederenstromen in de marktstructuur. Voor het vervoer van de grondstoffen is, naast het vervoer per as, het vervoer door de binnenvaart een zeer belangrijke factor. Het vervoer van bouwgrondstoffen per spoor binnen Nederland komt nauwelijks voor.

3. Verbruik

De bouwproductie groeide in 2019 met ongeveer 1,8 %. 2019 was ook het jaar van de PFAS- en stikstofcrisis in de bouw. De effecten hiervan worden door de lange doorlooptijd van bouwprojecten echter pas in 2020 en 2021 zichtbaar. Voor 2020 wordt een krimp van de bouwproductie van 2 procent verwacht, terwijl de bouwproductie in 2021, naar verwachting van andere onderzoekers, stabiliseert. De grond-, wegen- en waterbouw krijgen het de komende twee jaar het zwaarst.

Het grondstoffenverbruik voor de bouw daalde in 2019, met 1,3 % naar 37,1 miljoen ton, ten opzichte van 2018.

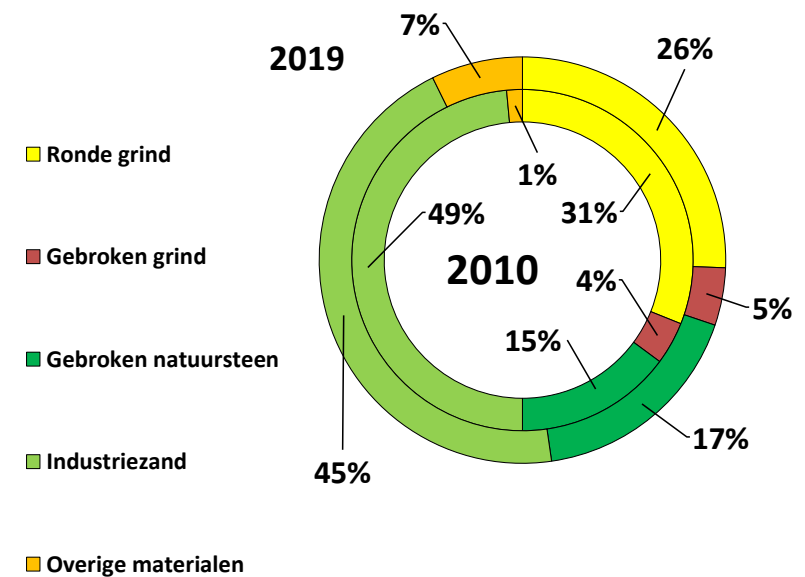
Ten opzichte van 2010 daalde relatief gezien het verbruik van ronde grind met 17,4 %. Het verbruik van gebroken natuursteen steeg daarentegen met 18,2 %. Het verbruik van industriezand daalde sinds 2010 met 7,0 %. De stijging van het verbruik van andere materialen betrof onder meer de toepassing van gerecyclede materialen in beton.

Raming verbruik bouwgrondstoffen

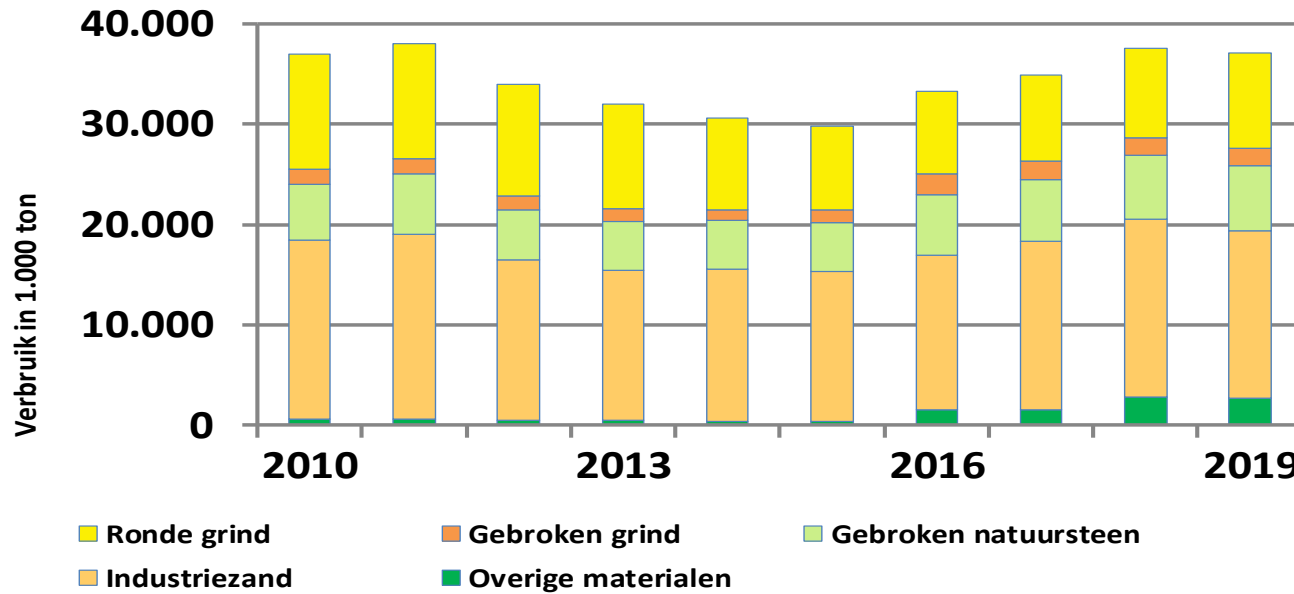
	in mln ton	2018	2019
Ronde grind		9,0	9,5
Gebroken grind		1,7	1,7
Gebroken natuursteen		6,4	6,5
Industriezand		17,7	16,7
Andere materialen		2,8	2,7
Totaal		37,6	37,1

2010 vs 2019

Aandeel van het totale verbruik, in %

Overzicht grind- en zandmarkt 2010 - 2019

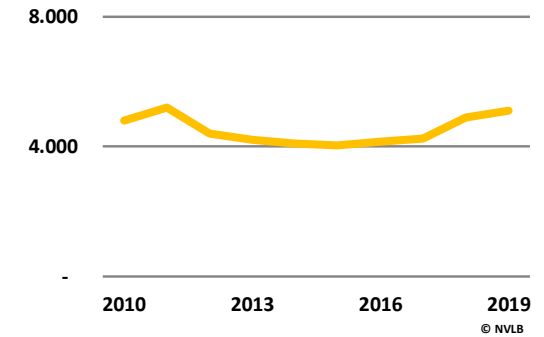

© NVLB

Aan de hand van de gegevens van de industrie over de landelijke productie van cement en asfalt is een schatting gemaakt van het totale verbruik van bouwgrondstoffen voor de beton- en asfaltindustrie. Deze schatting is afgerond 29,5 miljoen ton. Daarnaast is ongeveer 7,6 miljoen ton bouwgrondstoffen gebruikt voor andere toepassingen in de grond-, weg- en waterbouw. In totaal afgerond 37,1 miljoen ton.

Cementverbruik NL

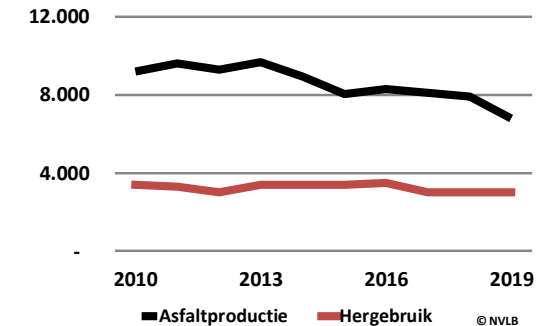
in 1.000 ton

© NVLB

Asfaltverbruik NL

in 1.000 ton

© NVLB

